

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

DESPRE PROFESORUL ȘI OMUL IOAN MĂRGINEAN

Marian VASILE

Sociologie Românească, 2026, vol. 24, Issue 1, pp. 211-213

<https://doi.org/10.33788/sr.24.1.13>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy
and
Romanian Sociology Association

DESPRE PROFESORUL ȘI OMUL IOAN MĂRGINEAN

Marian VASILE*

Abstract

This is a personal tribute to Professor Ioan Mărginean, a prominent Romanian sociologist, reflecting on his rigorous yet humanizing mentorship, his contributions to quality of life research, and the lessons learned through our professional collaboration. Professor Mărginean is a foundational figure in my academic formation, demanding yet fundamentally kind and, whose published work on research methodology, social stratification, and quality of life will continue to guide future generations of sociology students.

Keywords: Ioan Mărginean, in memoriam, quality of life, social measurement, social policy, social stratification.

Résumé

Voici un hommage personnel au professeur Ioan Mărginean, sociologue roumain de renom, qui revient sur son mentorat rigoureux mais profondément humain, sur ses contributions à la recherche sur la qualité de vie, ainsi que sur les leçons tirées de notre collaboration professionnelle. Le professeur Mărginean demeure une figure centrale de ma formation académique, exigeant mais foncièrement bienveillant. Ses travaux publiés sur la méthodologie de la recherche, la stratification sociale et la qualité de vie continueront de guider les générations futures d'étudiants en sociologie.

Mots-clés: Ioan Mărginean, in memoriam, qualité de vie, mesure des phénomènes sociaux, politique sociale, stratification sociale.

* Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Departamentul de Sociologie. București, ROMÂNIA. E-mail: marian.vasile@unibuc.ro.

Am scris, înaintea plecării profesorului Ioan Mărginean, despre ce a reprezentat acesta pentru mine din punct de vedere profesional (Vasile, 2023a) și am realizat o analiză inspirată de lucrările acestuia dedicate stratificării sociale și clasei „mijlocii” în particular (Vasile, 2023b).

Cei care și-au exprimat public regretul față de decesul acestuia l-au simțit într-un mod similar: „Mulțumim pentru tot, domnule Profesor!”. Aceasta a fost ideea cea mai întâlnită în comentariile făcute la mesajul afișat în social media de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română cu ocazia momentului nefericit. Profesorul Ioan Mărginean părea multora o persoană dură, impermeabilă. Poate așa era, cu siguranță nu transmitea frecvent emoții intense, o manifestare poate specifică vremurilor curente. Nu îl vedeai prea des râzând sau jovial, dar când discutați în particular cu acesta nu ezita să arate că este om, că a trecut prin experiențe frumoase sau provocatoare care l-au format așa cum arăta în persoana publică, de director de Institut de Academie, director de Departament de Facultate, profesor de materii greu digerabile precum „Măsurarea socială”. Nu cred că există persoană care să ocupe aceste funcții care nu generează și supărări. Rolurile acestea sunt dificile, iar cei care le ocupă trebuie să ia decizii care să țină instituția unsă. Îndrăznesc să cred că și cei care au fost frustrați de ceva în relația cu dumnealui au apreciat caracteristicile care ies în evidență în aceste comentarii: „rigoare metodologică”, „respectul față de conceptele și ideile pe care prezenta”, „pasiunea pentru claritate”, „tact și devotament”. Desigur, toți cei care fac curent cercetare cantitativă știu cu ce provocări te confrunți în toate etapele cercetării, inspirat prezentate în „Proiectarea cercetării” (Mărginean, 2000), de la dificultatea obținerii finanțării pentru proiecte de anvergură cum a fost „Diagnoza calității vieții”, la elaborarea unui raport de cercetare care să arate faptele cât mai ușor de înțeles de către cei care trebuie să le transforme în politici menite să îmbunătățească calitatea vieții românilor. Între aceste etape de început și de sfârșit, există provocări la tot pasul cu privire la elaborarea unui eșantion reprezentativ care să permită o diagnoză corectă, elaborarea întrebărilor care să reducă nonrăspunsurile, coordonarea activității de teren care să culegă datele onest conform designului de eșantionare, pregătirea bazei de date și analiza statistică. Îmi amintesc discuțiile avute cu acesta la elaborarea unui eșantion pentru „Diagnoză” și la argumentele pe care le-am schimbat într-o discuție constructivă astfel încât să împăcăm rigoarea științifică cu provocările administrative. De asemenea, îmi aduc aminte când am fost „coborât” din birou și trimis pe teren pentru a completa și verifica activitatea unui operator de interviu. La vremea respectivă m-am simțit frustrat în situații în care mi se părea că am 100% dreptate, dar anii mi-au revelat înțelepciunea profesorului și am conștientizat că viața științei este mai complexă decât viața manualelor științei. De exemplu, am avut cel puțin un articol pe care am vrut să îl public în revista „Calitatea Vieții”¹, dar pe care profesorul l-a întors din drum în calitate de editor pentru că nu răspundea profilului revistei sau pentru că nu era bine scris. Însă, din aceste refuzuri am învățat că nimic nu ți se așează pe tavă și că trebuie să te îmbunătățești constant ca să progresezi și să te menții

în comunitatea academică tot mai competitivă. Și ajung la a doua dimensiune a persoanei publice care reiese din comentariile despre care vorbeam la început: „bunătațe și modestie”, „corect și cu o vorbă bună”, „om integru”. Persoana afixată în relațiile cu colegii săi mai tineri dezvăluia metoda pedagogică a acestuia, care proteja fără răsfăț: poți să devii doar dacă muncești, dacă refaci, dacă nu te lași condus de frustrări.

De-a lungul timpului m-au inspirat și mă inspiră diverși colegi și colege din Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română², în care am activat și învățat mulți ani, dar și din Departamentul de Sociologie al Facultății de Sociologie și Asistență, Universitatea din București³. Apoi, dincolo de aceste două instituții fanion pentru mine și sociologia românească, sunt colegii și colegele din instituțiile unde se face sociologie. Sunt norocos să fi fost și să fiu înconjurat de oameni și profesioniști cu care pot schimba o vorbă sau discuta pe subiecte profesionale. Îmi imaginez această situație ca pe un șantier în care se construiește o piramidă, iar toate aceste persoane reprezintă o cărămidă din instalație. Ioan Mărginean este, pentru mine, la baza piramidei, este fundația pe care stă această piramidă. Îi voi fi recunoscător mereu și, le voi reaminti studenților mei să citească din publicațiile acestuia despre metode, calitatea vieții, stratificare socială, politici sociale. Din fericire, multe din publicațiile acestuia sunt disponibile în Biblioteca Virtuală de Sociologie⁴ și pot circula liber peste generații.

Note

¹ Pagina web a revistei este <https://revistacalitateavietii.ro/journal/en>.

² Pagina web a instituției este <https://www.iccv.ro>.

³ Pagina web a instituției este <https://sas.unibuc.ro>.

⁴ Pagina web a bibliotecii este <https://bibliotecadesociologie.ro/>.

Bibliografie

- Mărginean, I. (2000). *Proiectarea cercetării sociologice*. București: Polirom.
- Vasile, M. (2023a). Profesorul. În C. Zamfir, S. Cace, & I. Precupețu (ed.), *Studii de calitate vieții și politici sociale. În onoarea profesorului Ioan Mărginean*. București: Pro Universitaria, 395-397.
- Vasile, M. (2023b). Clase sociale în România: între autopозиționare și stare de fapt. În C. Zamfir, S. Cace, & I. Precupețu (ed.), *Studii de calitate vieții și politici sociale. În onoarea profesorului Ioan Mărginean*. București: Pro Universitaria, 207-229.